

Gerard Kramer

Is het geloof erfelijk?

WoordStudie

Een stukje persoonlijke geschiedenis

Ik zal een jaar of zes geweest zijn, toen ik in het Groningse Foxhol een wandeling maakte met de opa naar wie ik vernoemd ben. Hij sprak met mij over de Heer Jezus – zoals hij dat tot op zeer hoge leeftijd met jong en oud heeft gedaan. Eén opmerking die hij tijdens die wandeling maakte, staat me nog altijd helder voor de geest. Hij zei tegen me: ‘Gerard, je vader en je moeder kunnen heel veel voor je doen, en daar mag je blij om zijn. Maar er is één ding dat ze niet voor je kunnen doen: ze kunnen niet voor jou in de Heer Jezus geloven. Dat zul je zélf moeten doen!’ Daarin had mijn opa natuurlijk helemaal gelijk. Niemand wordt door het geloof van een ander behouden, en ik ben nog altijd blij dat ik daar destijds op zo’n begrijpelijke manier op geweest ben. Dat wil natuurlijk niet zeggen dat ouders het geloof en het geloofsleven van hun kinderen niet kunnen beïnvloeden of daarin geen verantwoordelijkheid hebben. Gelukkig heb ik van jongs af aan gezien wat het geloof zowel voor mijn grootouders als voor mijn ouders betekend heeft.

Drie generaties gelovigen

De apostel Paulus herinnert zich in 2 Timoteüs 1:5 het ongeveer 50 jaar oude geloof (Gr. *pistis*) van Timoteüs, dat eerst gewoond heeft in zijn oma Loïs en in zijn moeder Eunice (of: Eunike), en naar zijn overtuiging ook in Timoteüs. Opmerkelijk is het dat hij vanuit Timoteüs niet naar diens moeder Eunice terugblijkt, maar nog een

generatie verder teruggaat, en wel naar zijn oma Loïs. Er loopt kennelijk een lijn van Loïs via Eunice naar Timoteüs. Het door Paulus in Timoteüs opgemerkte geloof was eerst aanwezig in oma Loïs, daarna in moeder Eunice – door Lucas aangeduid als ‘een gelovige (Gr. *pistos*) Joodse vrouw’ (Hand. 16:1), en daarna ook in Timoteüs.

Was het geloof van deze beide vrouwen dan erfelijk? Nee, Timoteüs geloofde zélf. Is er verband tussen hun geloof en dat van Timoteüs? Jazeker, dat is de strekking van Paulus’ betoog. Timoteüs had weliswaar een persoonlijk geloof, maar op dezelfde manier als en naar het voorbeeld van zijn grootmoeder en moeder. Zij geloofden eerst, daarna geloofde hij. Van de gezinssituatie van Loïs weten we niets; van Eunice weten we slechts dat zij met een kennelijk ongelovige Griekse man getrouwd was (Hand. 16:2). Geen ideale situatie! Is zij tijdens haar huwelijk of later als weduwe tot bekering gekomen? Hoe dan ook, Timoteüs wordt niet als een gelovige van de volgende generatie geïntroduceerd, maar als een *discipel*, d.i. een leerling of volgeling die zijn Meester navolgt. Zijn geloof was dus merkbaar actief, zoals het kennelijk ook in het leven van Loïs en Eunice actief was geweest, of zoals de apostel het zegt, had *gewoond*.

Midden in de wereld

In de hemel hoeven we niet meer te geloven. Dat is typisch een activiteit die we in de wereld van nu uitoefenen. Die wereld ligt onder het beslag van haar overste (Joh. 12:31; 14:30; 16:11), de god van deze eeuw (2 Kor. 4:4), dat is de duivel. Die grote tegenstander zal daarom met beleid tegen de christenen optreden: hij wil graag dat hun leven in zijn domein onzichtbaar blijft (Gal. 5:22; Ef. 5:9), en hun mond gesloten (Hebr. 13:15). Daarom hebben gelovige ouders een grote verantwoordelijkheid en een mooie taak! Met vallen en opstaan proberen zij hun kinderen voor te leven wat het geloof in de Heer Jezus voor hen betekent, en bidden ze daarbij dat hun kinderen door hun woord en leven ook in de Heer Jezus gaan geloven (vgl. Joh. 17:20).

Is het geloof erfelijk?

Natuurlijk kan men niet het geloof van zijn ouders erven, zoals men bepaalde lichamelijke of geestelijke kenmerken van hen erft. Het geloof om behouden te worden is een gave van God (zie Ef. 2:8), en niet een erfenis van de ouders. Hoe zouden anders kinderen van ongelovige ouders ooit tot geloof kunnen komen?

Toch gaat het te ver om te stellen dat wij als gelovige ouders hierin geen taak hebben. Wij heten juist *gelovigen* omdat wij ons, toen wij tot bekering kwamen, hebben *toevertrouwd* aan iemand die dat vertrouwen waard is *en blijft!* In het Grieks is geloven en vertrouwen hetzelfde woord *pisteuoo*.

Of ook dit laatste voor ons werkelijkheid is, zal zeker door onze kinderen worden opgemerkt. Zij zien of voor ons het geloof slechts een soort levensverzekering is voor de eeuwigheid, of de levenshouding waardoor wij ons juist in dit aardse leven richten op de verheerlijking van de Heer Jezus. Wij mogen als christenouders bidden dat we onze kinderen niet in de weg staan om tot geloof te komen. We mogen er eveneens voor bidden dat zij in ons iets zien van de vreugde die het ons geeft te leven in dienst van Hem die ons liefheeft en ons van onze zonden verlost heeft door Zijn bloed (Openb. 1:5).

Oude Sporen 2015

